

LAUSUNTO
20.04.2009

NRA Kansallinen Kivääriyhdistys ry
PL 419
00151 HELSINKI

Sisäasiainministeriö
Poliisiosasto / Arpajais- ja asehallintoyksikkö
PL 50
11101 RIIHIMÄKI

Viite: Lausuntopyyntö SM109/:00/2008, 25.3.2009

ASIA: Hallituksen esitys ampuma-aselain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamiseksi

Kiitämme mahdollisuudesta antaa lausunto yllä olevasta asiasta.

Esitys on asenteellisesti ja epäasiallisista lähtökohdista laadittu. Asiaa on valmisteltu yksinomaan sisäasiainministeriön ja poliisihallinnon muodostamassa työryhmässä ja ohjausryhmässä ilman asiantuntevien intressipiirien mukanaoloa. Myös näistä syistä esitys on keskeneräinen ja puutteellinen.

Lain muutoksen on synnyttävä aina tarpeesta. Muutoksen tarkoitus on korjata havaittuja epäkohtia sellaisin keinoin, joiden voidaan objektiivisesti ja kaikki näkökohdat huomioonottaen todeta vaikuttavan näihin epäkohtiin mahdollisimman kohdistetusti ja tehokkaasti. Toinen periaattellinen lähtökohta on se, että laki ei saa aiheuttaa tarpeettomia haittavaikutuksia kansalaisille. Kolmantena on kustannustehokkuus asetettujen tavoitteiden saavuttamisessa, niin valtionhallinnon kuin niiden kansalaistenkin osalta joita laki välittömästi koskee.

Lain uudistustarpeen aiheuttanut ongelma on yksiselitteisesti se, että Suomessa on vuosina 2007-2008 tapahtunut kaksi joukkomurhaa, joiden tekijöille oli myönnetty asean hankinta- ja hallussapitolupa määräaikaisena (1 vuosi). Tämän lisäksi yksittäiset murhat, tapot ja itsemurhat ampuma-asetta käyttäen ovat saaneet runsaammin julkisuutta kuin koskaan ennen. Erityisesti edellämainittuun lupien myöntämiseen epäsovivalle henkilölle vaikuttaneet tekijät on arvioitava.

Ampuma-aselain uudistamisen tavoitteena on esitetty aseturvallisuuden lisääminen ja yleinen järjestys ja turvallisuus (YJT). Esitetyt keinot ovat ristiriidassa uudistamistavoitteiden kanssa. Käsiaseiden saatavuuden rajoittaminen esityksestä ilmenevillä lainsäädännöllisillä toimenpiteillä on useilta osin valtiorakenteen perusteita koskevan valtiosääntöasiakirjan vastaisia.

Poliisiylijohtaja Mikko Paatero ilmoitti 12.03.2009 television aamuohjelmassa, ettei ampuma-aselain kiristämällä voida estää Jokelan ja Kauhajoen tapaisia joukkosurmia (terroritekoja). Samaan tulokseen tuli 11.03.2009 Saksan sisäministeri antaessaan lausunnon samana päivänä Winnendenin kaupungissa tapahtuneesta terroriteosta. Em. perusteita ei todellisuudessa ole ampuma-aselain kiristämiseksi ja muuttamiseksi, vaan muutostarve on syntynyt lähinnä EU:n asedirektiivin (2008/51/EY) ja YK:n tuliasepöytäkirjan vaatimuksesta.

Ampuma-aseiden hallussapitoon, kauppaan ja vastaaviin toimintoihin kohdistuvat, esityksessä esitetyt sääntelyt rajoittavat ampuma-aseiden käyttöoikeutta ja asianomaisten luovutuskompetenssia omaisuuteensa nähden.

Ampuma-aseiden luvansaannin yhtenä edellytyksenä on esitetty kahden vuoden ns. harrastuspakkoa, jonka käytännön toteuttaminen ampumaseurojen kautta koko Suomen kattavasti ja tasa-arvoisesti on mahdottomuus.

Esityksessä on lukuisia Suomen voimassaolevan perustuslain (11.6.1999/731) vastaisuuksia. Selkeimpiä esimerkkejä perustuslain vastaisuuksista ovat seuraavien pykälien vastaisuudet, jotka vaativat perustuslain säätämisjärjestyksen mukaisen käsittelyn;

- 6§ Yhdenvertaisuus
- 10§ Yksityiselämän suoja
- 13§ Kokoontumis- ja yhdistymisvapaus
- 15§ Omaisuuden suoja
- 18§ Oikeus työhön ja elinkeinovapaus
- 21§ Oikeusturva
- 22§ Perusoikeuksien turvaaminen
- 23§ Perusoikeudet poikkeusoloissa

Kauhajoen ja Jokelan tapausten jälkeen on hallitus ilmeisesti kuvitellut Suomen olevan poikkeustilassa, koska lain valmistelijoille on annettu oikeus valmistella sellaista perustuslain vastaista esitystä, joka muistuttaa meitä kaikkia historiamme tuntevia ihmisiä Saksasta vuonna 1933. Saksan hallitukselle annettiin 20.03.1933 rajaton lainsäädäntövalta, minkä seurauksena syntyi poliisivaltio tunnetuin seurauksin.

Suomessa vaarallisena esimerkkinä ovat poliisiylijohtajan toimet ja esitetty tarve perustaa poliisihallitus. Poliisiylijohtaja Mikko Paatero on hyväksynyt voimassaolevan aselakimme vastaiset poliisin lupahallinnon toimet. Tämä poikkeustilaa muistuttava tila laittomuuksien hyväksymisineen on jatkunut 19.10.2007 lähtien yhtäjaksoisesti, edellisen poliisiylijohtaja Markku Salmisen hyväksytyä lainvastaisen ohjeistuksen (AYO). Samanaikaisesti on tapahtunut kaksi yllämainittua terrori-iskua oppilaitoksiin, koska virheellinen ja lainvastainen ohjeistus on vaikeuttanut lupaviranomaisten työtä.

Erillisessä liitteessä (LIITE 1) tuomme tarkemmin esille esityksessä olevat Suomen perustuslain vastaisuudet.

Esityksestä ei ilmene millään tavoin aseenomistajan oikeus saada poliisilta tietoa lähipiiriinsä kuuluvien henkilöiden rikostaustasta. Koska poliisin toiminnan tulee olla objektiivista ja läpinäkyvää, niin poliisin velvollisuus on informoida aseenomistajaa hänen lähipiirissään toimivasta rikollisen aineksen kanssa tekemisessä olevasta ja mahdollisesti rikokseen taivuteltavissa olevan henkilön luotettavuudesta. Poliisin on poliisilain mukaan ryhdyttävä toimenpiteisiin rikosten ennaltaehkäisemiseksi. Esityksestä puuttuu täydellisesti poliisin velvollisuus aseenomistajaa kohtaan, sillä poliisi on virkansa puolesta jo tarkastanut aseenomistajan luotettavuuden ja soveltuvuuden ampuma-aseen haltijaksi. Sisäasiainministeriön tulee antaa ohjeet informoinnin tavasta ja muodosta.

Vaadimme, että koko esitys palautetaan uudelleen valmisteltavaksi intressipiireille. Valmistelusta vastaamaan nimitetään sisäasiainministeriön poliisiesikunnasta voimassaolevan ampuma-aselain valmistelussa toiminut lainsäädäntöneuvos.

Kunnioitavasti,

Runo K. Kurko
puheenjohtaja

Antti Jokinen
pääsihteeri

LIITTEET (klikkaa liitettä)

- 1 Perustuslain vastaisuudet
- 2 Hallituksen esityksen yleisperusteluista
- 3 Analyysi määräaikaisten aselupien vaikutuksista
- 4 Analyysi, "muu ampuma-ase" 6 § 2 mom. kohta 12)
- 5 Lääkäriin lausunnosta